

MŮJ BŮH CHODÍ SÁM

kázání ze soboty 5. května 2012 - br. Vlastimil Fůrst

Stane se Vám někdy, že čtete známý příběh a najednou vás osloví něčím, čeho jste si dříve nevšimli? Nedávno jsem četl příběh, který znám už od doby dětské sobotní školy. Při jeho čtení jsem si všiml něčeho zvláštního. Ona je to vlastně samozřejmost, ale přesto mne to zaujalo.

Ráchel a její bůh

Četl jsem příběh z knihy Genesis. Jákob už sloužil dvacet let u svého strýce Lábara. Ten ho podvedl, když mu o svatební noci místo milované Ráchel podstrčil do postele starší Leu.

Ale ani po dvaceti letech poctivé služby, která tchánovi pomohla znásobit jeho bohatství, neměl pocit, že je členem rodiny. Spíš si připadal jako levná pracovní síla. A tak se jednoho dne sbalil, vzal ženy, děti i stáda a vyrazil domů.

Když to Lábar zjistil, svolal služebnictvo, vyzbrojil ho a vydal se Jáкова stíhat. Kdyby ho v noci ve snu nenapomenul Hospodin, asi by zetě zabil a ze svých dcer udělal vdovy a z vnuků poloviční sirotky.

Přečtěme si, jak vypadalo jejich setkání: „A Lábar Jákovovi vyčítal: „Cos to udělal? Přelstils mě. Mé dcery jsi odvedl jako válečné zajatce. Proč jsi ode mne uprchl tajně jako zloděj a nic jsi mi neoznámil? Byl bych tě radostně vyprovodil s písničkami, s bubínkem a cítarou.

Nedopřáls mi ani políbit mé vnuky a dcery; jednal jsi věru jako pomatenec.

Bylo v mé moci naložit s vámi zle. Ale Bůh vašeho otce mi na dnešek řekl: »Měj se na pozoru, mluv s Jákobem jen v dobrém, ne ve zlém.«

Když už jsi tedy odešel, protože se ti tolik stýskalo po otcovském domě, proč jsi ukradl mé bohy?“

Na to Jákob Lábarovi odpověděl: „Bál jsem se a říkal jsem si, že bys mě mohl o své dcery připravit. Ale u koho najdeš své bohy, ten nezůstane naživu! Před našimi bratry si prohlédni všechno, co mám, a vezmi si své.“

Jákob totiž nevěděl, že je Ráchel ukradla.

Lábar vešel do stanu Jákovova a do stanu Lejina i do stanu obou služek, ale nic nenašel. Vyšel tedy ze stanu Lejina a vešel do stanu Ráchelina.

Ráchel však bůžky vzala, vložila je do torby na velbloudím sedle a sedla si na ně. Lábar zpřeházel celý stan, ale nic nenašel.

Ráchel otci řekla: „Nechť se můj pán nehněvá, že před ním nemohu povstat; stalo se mi, co se stává ženám.“ Lábar slídl, ale bůžky nenašel.“ (Genesis 31,26-35)

V tomto příběhu je totiž zachycena jedna vlastnost, která charakterizuje všechny bůžky a modly, které uctívají pohané.

Mají ústa, ale nemluví

V Bibli je na několika místech velice trefný popis, vyjadřující to, co je vidět i u Ráchel a jejich bůžků:

„Modly pronárodů jsou stříbro a zlato, dílo lidských rukou. Mají ústa, a nemluví, mají oči, a nevidí. Mají uši, a nic nezaslechnou, v jejich ústech není dechu. Jim podobní jsou ti, kdo je zhotovují, každý, kdo v ně doufá.“ (Žalm 135,15-18)

Lában se zlobí. Někdo mu ukradl jeho bohy. Ráchel se zase raduje, protože jí otcovi bohové zůstanou. Klidně na nich sedí.

Co je to za bohy, které může někdo ukrást? Jak mohu věřit v pomoc bohů, na které se jejich zlodějka klidně posadí? Je vůbec možné srovnávat Hospodina s těmito výtvary lidských rukou?

Bůh nám prostřednictvím proroka Izaiáše vzkazuje: *„Komu mě připodobníte, a s kým mě srovnáte, komu mě přirovnáte, abychom si byli podobní?“*

Z měšce sypou zlato a na váze odvažují stříbro, najmou si zlatníka, aby jim udělal boha a pak se hrbí a klanějí. Nosí ho na rameni, přenášejí ho, postaví jej na podstavec, a on stojí, ze svého místa se nehne. Úpějí k němu, ale on se jim neozve, z jejich soužení je nezachrání.

Připomeňte si to, vzmužte se, vezměte si to k srdci, nevěrníci. Pamatujte na to, co bylo na počátku od věků! Já jsem Bůh a jiného už není, jsem Bůh a nic není jako já. Od počátku oznamuji, co se v budoucnu stane, od pradávna, co se ještě nestalo. Pravím: Moje rozhodnutí platí a co se mi líbí, uskutečním...“ (Izajáš 46,5-10)

Když jsem přemýšlel nad tím, jaký dát název dnešní úvaze, nakonec jsem si napsal: **„Můj Bůh chodí sám.“** Myslím, že to výstižně charakterizuje Boha, ve kterého věřím.

Připomeňme si ještě jeden příběh ze Starého zákona. Je z doby Eliáše, který působil v době izraelského krále Achaba. Bůh mu přes Eliáše vzkazuje: *„Jakože živ je Hospodin, Bůh Izraele, v jehož jsem službách, v těchto letech nebude rosa ani déšť, leč na mé slovo.“ (1.Královská 17,1)*

Pak opravdu dlouho neprší. Třetí rok přichází Bůh za Eliášem znovu: *„Jdi a ukaž se Achabovi, chci dát zemi déšť.“ (1.Královská 18,1)* Eliáš vzkaz vyřídil a tak se na hoře Karmel sešel skoro celý Izrael. Na horu přišlo také 450 Baalových a 400 Ašeřiných proroků. Eliáš je vyzval k souboji. Ne mezi nimi, ale mezi jejich bohy. Ať ukážou, který z nich je živý a mocný.

Baalovi proroci se snaží, ale nějak se jim nedaří: Eliáš vyzval Baalovy proroky: *„Vyberte si jednoho býka a připravte ho první, protože vás je víc. Potom vzývejte jména svých bohů, ale oheň nezakládejte!“*

Vzali tedy býka, kterého jim dal, připravili ho a od rána až do poledne vzývali Baalovo jméno: „Baale, odpověz nám!“ Neozval se však nikdo, nikdo neodpověděl. A poskakovali u zhotoveného oltáře.

V poledne se jim Eliáš začal posmívat: „Volejte co nejhlasitěji, vždyť je to bůh! Třeba je zamyšlen nebo má nucení anebo odcestoval. Snad spí, ať se probudí!“

Oni volali co nejhlasitěji a zasazovali si podle svého obyčeje rány meči a oštěpy, až je polévala krev. Minulo poledne a oni ještě pokřikovali až do chvíle, kdy se přináší

obětní dar. Neozval se však nikdo, nikdo neodpověděl, nikdo tomu nevěnoval pozornost.“ (1.Královská 18,25-29)

Myslím, že to od Eliáše nebylo vůbec pěkné, že se Baalovým prorokům posmíval. Ale celkem ho chápu. Tři roky se kvůli nim musí ukrývat a teď má možnost jim to vrátit.

Čtème dál: *„Tu řekl Eliáš všemu lidu: „Přistupte ke mně!“ Všechn lid k němu přistoupil a on opravil pobořený Hospodinův oltář. Vzal dvanáct kamenů podle počtu kmenů synů Jáкова, k němuž se stalo slovo Hospodinovo, že se bude jmenovat Izrael. Z kamenů vybudoval oltář ve jménu Hospodinově a kolem oltáře vymezil příkopem prostor pro vysetí dvou měr zrní. Pak narovnal dříví, rozsekal býka na kusy a položil na dříví.*

Nato řekl: „Naplněte čtyři džbány vodou a vylijte ji na zápalnou oběť a na dříví!“

Potom řekl: „Udělejte to ještě jednou.“ Oni to udělali.

Znovu řekl: „Udělejte to potřetí!“ Udělali to tedy potřetí. Voda tekla okolo oltáře a naplnila i příkop.

Nastal čas, kdy se přináší obětní dar. Prorok Eliáš přistoupil a řekl: „Hospodine, Bože Abrahamův, Izákův a Izraelův, ať se dnes pozná, že ty jsi Bůh v Izraeli a já tvůj služebník a že jsem učinil všechny tyto věci podle tvého slova. Odpověz mi, Hospodine! Odpověz mi, ať pozná tento lid, že ty, Hospodine, jsi Bůh. Ty sám obrať jejich srdce zpět k sobě.“

I spadl Hospodinův oheň a pozřel zápalnou oběť i dříví, kameny i prst, a vodu z příkopu vypil. Když to všichni lid spatřil, padli na tvář a volali: „Jen Hospodin je Bůh! Jen Hospodin je Bůh!“ (1.Královská 18,30-39)

Muselo to být velkolepé. Z nebe sestoupil oheň a pozřel oběť, která byla připravena pro Hospodina. Eliáš pak nechal popravit všechny falešné proroky. Při čtení tohoto příběhu mám vždy v závěru otazník. Bylo to vraždění proroků opravdu podle Boží vůle? Nebo se jen projevil Eliášovo lidství?

Myslím, že spíše to druhé. Ne vše, co dělají bibličtí hrdinové, je správné.

Já jsem s vámi

Jaký je ten zásadní rozdíl mezi mým bohem a ostatními bohy, které si vytváří lidé podle svých představ? Budu ještě jednou číst text žalmu: *„Modly pronárodů jsou stříbro a zlato, dílo lidských rukou. Mají ústa, a nemluví, mají oči, a nevidí. Mají uši, a nic nezaslechnou, v jejich ústech není dechu. Jim podobní jsou ti, kdo je zhotovují, každý, kdo v ně doufá.“ (Žalm 135,15-18)*

Nevím, zda má můj Bůh taková ústa jako já, ale vím, že mluví. Nevím, zda má uši podobné těm mým, ale vím, že slyší. Nevím, jaké má oči, ale vím, že vidí. Možná nepotřebuje nohy, ale vím, že ho nemusím nosit na zádech, aby šel se mnou.

Pán Ježíš při loučení s učedníky říká: *„A hle, já jsem s vámi po všechny dny až do skonání tohoto věku.“ (Matouš 28,20)*

Můj Bůh chodí sám. Jde kam chce a kdy chce. Není odkázán na to, kam ho zane-su nebo zda ho vezmu s sebou.

Nevnučuje se. Jen radí, varuje a pak mne nechává jít mou cestou. Když neposlechnu jeho rady a pak padám, tak mne povzbuzuje, abych se ho chytil, vstal a snažil se jít dál po cestě, kterou pro mne přichystal.

Mnoha lidem připadá pohodlnější vláčet svého bůžka na zádech. Nakonec, ono to má i své výhody. Takový bůh, protože má němá ústa, vám do ničeho nemluví. Jeho hluché uši neslyší, když jste sprostí a tudíž vám za to ani nedomlouvá. Protože má tuhé nohy, tak vás nemůže vést tam, kam nechcete jít...

Na druhé straně vám jeho němá ústa nikdy nemohou říci, jak moc vás miluje. Ale i kdyby ta ústa němá nebyla, tak by to nemohl říci, protože má mrtvé srdce. Na jeho kamenné tváři nikdy neuvídíte ani stín jeho pochopení. Jeho hluché uši neslyší, když k němu voláte o pomoc.

Můj Bůh je jiný. Vidí, slyší, mluví a chodí. Vlastně je na mně nezávislý. Nemusel jsem si ho vytesat ze dřeva nebo kamene, ani jsem nemusel vyrábět formu, abych si ho pak mohl odlít ze zlata nebo stříbra.

Můj Bůh má zvláštní jméno. Jmenuje se JSEM. Vždycky byl, je a vždy bude.

A já? Mohu jít s ním a nebo sám. Můj Bůh chodí sám, nepotřebuje, abych ho nosil. Jeho nohy jsou tak pevné, že je to on, kdo mne často nosí ve své náruči.

Jozue se v závěru svého života obrací na Izraelity a vyzývá je: *„Jestliže se vám zdá, že sloužit Hospodinu je zlé, vyvolte si dnes, komu chcete sloužit: zda božstvům, kterým sloužili vaši otcové, když byli za řekou Eufratem, nebo božstvům Emorejců, v jejichž zemi sídlíte. Já a můj dům budeme sloužit Hospodinu.“*

¹⁶Lid odpověděl: *„Jsme daleci toho, opustit Hospodina a sloužit jiným bohům!“* (Jozue 24,15+16)

Můj Bůh chodí sám. Chodí kam chce a kdy chce. Není na něm závislý.

I já mohu jít kam chci. Chci jít s ním, protože vím, jak moc mne můj Bůh miluje.

Amen.